

ЗАКОН

О АГЕНЦИЈИ ЗА ОСИГУРАЊЕ ДЕПОЗИТА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се правни положај, послови, органи и средства Агенције за осигурање депозита (у даљем тексту: Агенција).

II. ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ АГЕНЦИЈЕ

Члан 2.

Агенција је самостална и независна у обављању послова из своје надлежности и за свој рад одговара у складу са законом којим се уређује оснивање и положај јавних агенција.

Агенција је независна у обављању послова из члана 5. ст. 1. и 2. тачка 3) овог закона.

Агенција је самостална у обављању послова из члана 5. став 2. тач. 1), 2) и 4) овог закона.

Агенција има својство правног лица.

Агенција послује у складу са прописима о јавним агенцијама.

Члан 3.

Седиште Агенције је у Београду.

Члан 4.

Агенција доноси статут, на који сагласност даје Влада.

Статутом Агенције ближе се уређују:

- 1) унутрашња организација и начин обављања послова Агенције;
- 2) делокруг органа управљања;
- 3) заступање и представљање Агенције;
- 4) подаци и исправе који се сматрају пословном тајном и начин поступања тим подацима и исправама;
- 5) друга питања значајна за рад Агенције.

Статут Агенције објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 5.

Агенција обавља послове обавезног осигурања депозита у Републици Србији, у складу са законом којим се уређује осигурање депозита.

Поред послова из става 1. овог члана, Агенција:

- 1) управља имовином пренетом у поступку реструктурирања банака и обавља друге послове у вези са поступком реструктурирања банака, у складу са законом којим се уређују банке;
- 2) обавља функцију стечајног или ликвидационог управника у банкама, друштвима за осигурање и даваоцима финансијског лизинга, у складу са законом којим се уређује стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање и законом којим се уређује финансијски лизинг;

3) организује и управља фондом за заштиту инвеститора, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала;

4) уз сагласност Владе, обавља послове наплате потраживања у име и за рачун Републике Србије и аутономне покрајине, а у вези са поступцима ликвидације или стечаја банака, друштава за осигурање и даваоца финансијског лизинга.

Међународна сарадња

Члан 6.

Агенција сарађује са међународним институцијама, организацијама и иницијативама, у циљу развијања механизма и стандарда и унапређења праксе у области осигурања депозита и заштите инвеститора.

Агенција, у сарадњи са надлежним органима и организацијама, прати и, у случају потребе, учествује у координацији међународне сарадње у пословима из става 1. овог члана, коју воде органи и организације Републике Србије и аутономне покрајине.

Надлежни органи и организације обавештавају Агенцију о пословима међународне сарадње у области осигурања депозита и заштите инвеститора.

III. ПОСЛОВИ АГЕНЦИЈЕ

1. Осигурање депозита

Члан 7.

Агенција управља обавезним осигурањем депозита код банака, под условима и на начин утврђен законом којим се уређује осигурање депозита и врши исплату осигураних износа у складу са тим законом.

Извештај о раду, у вези са управљањем обавезним осигурањем депозита код банака, Агенција подноси Влади и Народној банци Србије.

Агенција доноси Методологију о обрачуноу премије осигурања депозита уз претходну сагласност Народне банке Србије и најмање једном годишње доноси одлуку о висини тромесечне стопе премије осигурања депозита у складу са законом којим се уређује осигурање депозита.

2. Управљање имовином пренетом у поступку реструктурирања банака

Члан 8.

Агенција управља имовином и обавезама банке у реструктурирању или банке за посебне намене, које су решењем Народне банке Србије на њу пренете, под условима и на начин предвиђен законом којим се уређује оснивање и пословање банака.

Агенција је дужна да послове у вези са пренетом имовином и обавезама из става 1. овог члана обавља с пажњом доброг привредника и о томе извештава Народну банку Србије, у роковима и на начин утврђеним решењем Народне банке Србије.

Агенција учествује у изради извештаја о тесту најмањих трошкова у складу са законом којим се уређује оснивање и пословање банака.

3. Функција стечајног или ликвидационог управника

Члан 9.

Функцију стечајног или ликвидационог управника над банкама, друштвима за осигурање и даваоцима финансијског лизинга, Агенција обавља у складу са законом којим се уређује стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање и законом којим се уређује финансијски лизинг.

Агенција самостално или преко повереника, изабраних са листе лиценцираних стечајних управника, обавља послове стечајног управника.

Лиценцирани стечајни управници, односно ликвидациони управници, изабрани са листе лиценцираних стечајних управника за обављање послова из става 1. овог члана, морају поседовати знања и вештине у управљању правним лицима из финансијског сектора.

Агенција ближе прописује испуњеност услова и утврђује начин провере захтеваних знања и вештина из става 3. овог члана.

Агенција је дужна да поступке стечаја оконча, без одлагања, у складу са начелом хитности утврђеним одредбама закона којим се уређује поступак стечаја и поштујући рокове утврђене законом којим се уређује стечај и ликвидација банка и друштава за осигурање.

Влада ближе уређује поступак и рокове уновчења имовине и намирења поверилаца у поступцима које води Агенција, уз претходну сагласност Народне банке Србије, а у складу са прописима који уређују стечај.

Агенција је дужна да након једног или више уновчења имовине чија кумулативна вредност прелази износ од 5.000.000,00 динара, без одлагања, врши намирење поверилаца у складу са прописима који уређују стечај и актом Владе из става 6. овог члана.

4. Организовање фонда за заштиту инвеститора

Члан 10.

Агенција организује и управља фондом за заштиту инвеститора у складу са законом којим се уређује тржиште капитала.

Извештај о раду, у вези са управљањем фондом за заштиту инвеститора, Агенција подноси Комисији за хартије од вредности.

Агенција доноси акт којим се уређује основица, висина, начин и рокови обрачуна и наплате редовног и ванредног доприноса чланова фонда за заштиту инвеститора, уз прибављено мишљење Комисије за хартије од вредности.

5. Послови у име и за рачун Републике Србије

Члан 11.

У судским поступцима покренутим на основу стечајних поступака или поступака ликвидације банака, друштава за осигурање и давалаца финансијског лизинга, који нису завршени до ступања на снагу овог закона, а у којима Агенција поступа као стечајни или ликвидациони управник, Агенција, уз сагласност Владе, наставља да поступа у име и за рачун Републике Србије или аутономне покрајине, ако је Република Србија, односно аутономна покрајина, означена као поверилац.

Уколико у поступцима из става 1. овог члана, Република Србија или аутономна покрајина, стекне имовину, која није у надлежности органа управе надлежног за прибављање и располагање имовином Републике Србије, у

складу са законом којим се уређује јавна својина, Агенција, у име и за рачун Републике Србије или аутономне покрајине, управља и спроводи уновчење такве имовине, уз сагласност Владе.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се и на друге поступке наплате потраживања у којима поступа Агенција.

Влада ближе уређује поступање Агенције, у вези са обављањем послова из овог члана.

IV. ОРГАНИ АГЕНЦИЈЕ

Члан 12.

Органи Агенције су управни одбор Агенције и директор Агенције.

Надлежност директора Агенције

Члан 13.

Директор Агенције:

- 1) представља и заступа Агенцију;
- 2) организује рад Агенције и руководи радом Агенције;
- 3) предлаже акте које доноси управни одбор Агенције;
- 4) предлаже управном одбору Агенције акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији;
- 5) извршава одлуке управног одбора Агенције и предузима мере за њихово спровођење;
- 6) одговара за законитост и ефикасност рада Агенције, као и за коришћење средстава Агенције;
- 7) подноси управном одбору Агенције извештај о свом раду;
- 8) обавља друге послове утврђене законом и статутом Агенције.

Директор Агенције је дужан да управном одбору Агенције подноси редовне извештаје о пословању Агенције, најмање једном тромесечно.

Услови за избор директора Агенције

Члан 14.

За директора Агенције може бити именовано лице:

- 1) које је држављанин Републике Србије;
- 2) које испуњава опште услове за рад у државним органима;
- 3) које има високо образовање стечено на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова или високо образовање стечено на основним студијама у трајању од најмање четири године;
- 4) које има најмање девет година радног искуства у областима финансија, банкарства, осигурања или привредног и финансијског права, односно осам година искуства на руководећим пословима у државним органима, организацијама и лицима којима су поверена јавна овлашћења, финансијским институцијама и осталим привредним друштвима;
- 5) које није осуђивано за кривично дело на казну затвора или кажњиво дело које га чини недостојнима за обављање јавне функције,

6) коме није престао радни однос због повреде дужности из радног односа.

Јавни конкурс за избор директора Агенције

Члан 15.

Директора Агенције именује Влада, после спроведеног јавног конкурса, који расписује управни одбор Агенције.

Оглас о јавном конкурс за избор директора Агенције објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије” и најмање једном средств у јавног информисања које покрива територију Републике Србије, као и на интернет страници Агенције.

Спровођење јавног конкурса за избор директора Агенције

Члан 16.

Јавни конкурс за избор директора Агенције спроводи управни одбор Агенције, у складу са законом који уређује оснивање и рад јавних агенција.

Управни одбор Агенције доноси акт којим ближе уређује спровођење јавног конкурса за избор директора Агенције.

Именовање директора Агенције

Члан 17.

Директора Агенције именује Влада, на предлог управног одбора Агенције.

Мандат директора Агенције

Члан 18.

Мандат директора Агенције траје пет година.

Исто лице може да буде именовано за директора Агенције највише два пута.

Престанак функције директора Агенције

Члан 19.

Функција директора Агенције престаје даном истека мандата, подношењем оставке, ако због болести постане трајно неспособан да обавља функцију директора Агенције или разрешењем.

Управни одбор Агенције је дужан да, три месеца пре истека мандата директора Агенције, распише јавни конкурс за избор директора Агенције, а ако директору Агенције престане функција пре истека мандата – у року од 15 дана од дана престанка функције.

Разрешење директора Агенције

Члан 20.

Разлози за разрешење директора Агенције су:

1) ако је правноснажно осуђен на казну затвора за кривично дело против привреде, права по основу рада, имовине, државних органа, правосуђа, јавног реда и правног саобраћаја и службене дужности;

2) ако је утврђено да је због нестручног, несавесног и недоличног обављања функције, озбиљнијих пропуста у доношењу и извршавању одлука,

као и у организовању послова Агенције, дошло до знатног одступања од остварења основног циља Агенције;

3) ако се на основу налаза и мишљења надлежне здравствене установе утврди да је због здравственог стања трајно изгубио радну способност за вршење те функције или је привремено неспособан за вршење функције у трајању дужем од шест месеци.

На заснивање и престанак радног односа директора Агенције примењују се одредбе закона којим се уређује оснивање и положај јавних агенција.

Вршилац функције директора Агенције

Члан 21.

Ако је директору Агенције престала функција, Влада именује вршиоца функције директора Агенције на предлог управног одбора Агенције.

Вршилац функције директора Агенције врши функцију до ступања на функцију директора Агенције.

Вршилац функције директора Агенције мора да испуњава услове за именовање директора Агенције из члана 14. овог закона.

Јавни конкурс за именовање директора Агенције расписује се у року од 30 дана од дана именовања вршиоца функције директора Агенције.

Управни одбор Агенције

Члан 22.

Управни одбор Агенције има три члана, од којих је један председник.

Све чланове управног одбора Агенције именује и разрешава Влада, и то два на предлог министарства надлежног за послове финансија и једног на предлог Народне банке Србије.

Председник управног одбора Агенције бира се из редова именованих чланова управног одбора Агенције, на предлог министарства надлежног за послове финансија.

Члан управног одбора Агенције именује се на период од пет година и може поново бити именован још два пута.

Члан управног одбора Агенције може бити опозван и пре истека мандата, односно пре истека времена на које се именује.

Члан управног одбора Агенције има право на накнаду за рад у складу са законом којим се уређује оснивање и положај јавних агенција.

Начин рада, сазивање и припремање седница утврђује се пословником о раду управног одбора Агенције, који доноси Агенција, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове финансија.

Члан 23.

За члана управног одбора Агенције може бити именовано лице:

- 1) које је држављанин Републике Србије;
- 2) које испуњава опште услове за пријем у радни однос у државни орган, осим за члана кога предлаже Народна банка Србије;
- 3) које има високо образовање стечено на студијама другог степена и најмање девет година радног искуства у областима финансија, банкарства, осигурања или привредног и финансијског права;

- 4) које није запослено у јавној агенцији;
- 5) које није осуђивано за кривично дело на безусловну казну затвора, нити за кривично дело које га чини недостојним вршења функције члана овог одбора,
- 6) коме радни однос није отказиван због повреде радне обавезе,
- 7) које није запослено у било којој банци, осигуравајућем друштву или инвестиционом друштву или члан у органима управљања финансијским институцијама у Републици Србији;
- 8) које именовањем не би изазвало сукоб јавног и приватног интереса.

Члан 24.

Управни одбор Агенције:

- 1) доноси статут и друге опште акте Агенције;
- 2) усваја мишљење на нацрт извештаја о тесту најмањих трошкова који је доставила Народна банка Србије и предузима све потребне активности да се пренос средстава фонда за осигурање депозита која се користе за финансирање реструктурирања банке изврши у року и на начин утврђен решењем Народне банке Србије, у складу са законом којим се уређују банке;
- 3) доноси одлуке о управљању и располагању средствима Агенције, у складу са законом;
- 4) доноси правилнике и друге опште акте који се односе на осигурање депозита, у складу са законом којим се уређује осигурање депозита;
- 5) доноси, најмање једном годишње, одлуку о висини тромесечне стопе премије осигурања депозита у складу са законом којим се уређује осигурање депозита;
- 6) доноси правилнике и друге опште акте који се односе на обављање послова заштите инвеститора, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала;
- 7) доноси интерна и општа акта о управљању имовином пренетом у поступку реструктурирања банака, уз сагласност Владе;
- 8) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције, као и акт којим ближе уређује спровођење јавног конкурса за избор директора Агенције, уз сагласност Владе;
- 9) даје предлог Влади за именовање и разрешење директора Агенције;
- 10) именује и разрешава руководиоце организационих јединица у Агенцији;
- 11) врши надзор над законитошћу рада директора Агенције;
- 12) усваја годишњи програм рада и финансијски план Агенције;
- 13) усваја годишњи финансијски извештај Агенције;
- 14) усваја извештај о раду Агенције и исти подноси министарству надлежном за послове финансија и Влади на усвајање;
- 15) бира друштво за ревизију финансијских извештаја Агенције и разматра те извештаје;
- 17) усваја план интерне ревизије, разматра и усваја извештаје о обављеној интерној ревизији;

18) усваја план управљања кризом и план континуитета пословања Агенције за случај кризе у складу са законом којим се уређује пословање банака;

19) доноси пословник о свом раду уз сагласност Владе;

20) обавља друге послове утврђене законом, статутом и актима Агенције.

Управни одбор Агенције доноси статут и акта из става 1. тач. 3), 4), 5), 7), 8), 9) и 18) овог члана, једногласно.

Осим у случају из става 2. овог члана, управни одбор Агенције доноси одлуке већином гласова од укупног броја свих чланова тог одбора.

Управни одбор Агенције може одлучити да његовим састанцима присуствују и независни стручњаци у појединим областима од значаја за рад Агенције, без права гласа.

Члан 25.

Чланови управног одбора Агенције, као и чланови њихових породица не могу имати акције, оснивачке улоге ни дужничке хартије од вредности банака, других финансијских институција, друштава за ревизију или других правних лица са којима Агенција сарађује у обављању послова из своје надлежности, нити бити у било каквим облигационо-правним односима са Агенцијом осим оних који произлазе из чланства у управном одбору Агенције, о чему подносе писану изјаву Влади, најкасније наредног дана од дана њиховог именовања, као и сваке наредне године за време трајања мандата, најкасније до 31. јануара текуће године.

Члановима породице, у смислу става 1. овог члана, сматрају се супружници, деца и остали потомци, родитељи и остали преци, побочни сродници до трећег степена сродства, усвојеници, усвојилац, као и лица стављена под старатељство члана управног одбора Агенције.

Изјава из става 1. овог члана садржи следеће податке чланова управног одбора Агенције, као и чланова њихових породица: име и презиме лица, адресу становања, број личне карте и место издавања личне карте.

Члан 26.

Члану управног одбора Агенције функција престаје истеком мандата, подношењем оставке или разрешењем.

Члан управног одбора Агенције подноси оставку Влади и дужан је да о поднетој оставци, без одлагања, обавесте управни одбор Агенције.

Члану управног одбора Агенције који је поднео оставку, функција престаје избором новог члана, а најкасније истеком 90 дана од дана подношења оставке, а у случају разрешења даном доношења одлуке о разрешењу.

Члан 27.

Разлози за разрешење члана управног одбора Агенције су:

1) ако је правноснажно осуђен на казну затвора за кривично дело против привреде, права по основу рада, имовине, државних органа, правосуђа, јавног реда и правног саобраћаја и службене дужности;

2) ако је утврђено да је због нестручног, несавесног и недоличног обављања функције, озбиљнијих пропуста у доношењу и извршавању одлука,

као и у организовању послова Агенције, дошло до знатног одступања од остварења основног циља Агенције;

3) ако се на основу налаза и мишљења надлежне здравствене установе утврди да је због здравственог стања трајно изгубио радну способност за вршење те функције или је привремено неспособан за вршење функције у трајању дужем од шест месеци;

4) ако се утврди да не испуњава услове за именовање из члана 23. овог закона.

Члан управног одбора Агенције именован уместо члана управног одбора Агенције коме је престала функција пре истека мандата ову функцију врши до истека тог мандата.

V. ФИНАНСИРАЊЕ АГЕНЦИЈЕ

Члан 28.

Агенција средства за обављање послова из овог закона обезбеђује из прихода које оствари својим пословањем, накнада за обављање послова из члана 5. став 2. овог закона, донација, буџета Републике Србије, задуживањем у земљи и иностранству и на други начин, у складу са законом.

Агенција остварује приходе по основу:

- послова који се односе на осигурање депозита, и то у износу који, на годишњем нивоу, не прелази износ од 1,7% средстава прикупљених у том периоду по основу уплате редовне премије, у складу са законом којим се уређује осигурање депозита;

- послова из члана 9. овог закона, награду за свој рад и накнаду стварних трошкова у складу са законом којим се уређује поступак стечаја;

- послова из члана 11. овог закона, накнаду судских и других трошкова у висини стварних трошкова проистеклих из вођења односних поступака, као и накнаду у висини од 3% наплаћених потраживања у готовом новцу, као и 3% од уновчења имовине уз сагласност Владе;

- послова организовања фонда за заштиту инвеститора, и то накнаду за покриће трошкова управљања средствима фонда за заштиту инвеститора и покриће оперативних трошкова и улагања у основна средства и нематеријалну имовину, ради реализације послова, који се односе на заштиту инвеститора, у пуном износу утврђених трошкова и улагања.

Агенција покрива оперативне трошкове из прихода остварених у складу са ставом 2. овог члана.

Члан 29.

У случају да средства из члана 28. овог закона нису довољна за обављање послова Агенције, Влада ће, на захтев Агенције, размотрити и, у најкраћем могућем року, донети одлуку о обезбеђењу средстава из буџета Републике Србије.

VI. СРЕДСТВА ФОНДОВА

Члан 30.

Агенција је дужна да средства фонда за осигурање депозита држи на посебним депозитним рачунима отвореним код Народне банке Србије.

Динарска и девизна средства из става 1. овог члана Агенција улаже у дужничке хартије од вредности које издају Република Србија, Народна банка

Србије, аутономна покрајина или јединице локалне самоуправе у Републици Србији.

На основу одлуке управног одбора Агенције и уговора закљученог са Агенцијом, и по налогу Агенције, Народна банка Србије, у своје име, а за рачун Агенције, девизна средства фонда за осигурање депозита може улагати и у стране хартије од вредности или их полаже као депозит код страних банака, у складу са политиком управљања девизним резервама.

Средства фонда за осигурање депозита улажу се на начин којим се умањује ризик, одржава ликвидност овог фонда и остварују одговарајући приходи.

Члан 31.

Агенција је дужна да средства фонда за заштиту инвеститора држи на посебним депозитним рачунима отвореним код Народне банке Србије.

Средства фонда за заштиту инвеститора могу се улагати у складу са законом којим се уређује тржиште капитала.

Агенција ближе уређује коришћење, улагање и евидентирање средстава фонда за заштиту инвеститора.

VII. ИЗВЕШТАЈИ АГЕНЦИЈЕ

Члан 32.

Управни одбор Агенције подноси Влади на сагласност програм рада Агенције и финансијски план Агенције за наредну годину, најкасније до 15. децембра текуће године.

Члан 33.

Годишњи финансијски извештаји Агенције сачињавају се у складу са законом којим се уређује рачуноводство и законом којим се уређује оснивање и положај јавних агенција.

Члан 34.

Ревизија годишњих финансијских извештаја Агенције врши се на начин утврђен законом којим се уређује ревизија финансијских извештаја. У обављању овог посла управни одбор Агенције обезбеђује додатну израду посебног извештаја ревизије у вези са пословањем фонда за осигурање депозита.

Ревизију годишњих финансијских извештаја Агенције обавља друштво за ревизију са листе спољних ревизора који су овлашћени да врше ревизију финансијских извештаја банака, коју објављује Народна банка Србије.

Управни одбор Агенције усваја и подноси Влади и Народној банци Србије годишњи извештај о раду Агенције за претходну годину, најкасније до 1. марта текуће године.

Годишњи финансијски извештај Агенције, са извештајем спољног ревизора, управни одбор Агенције подноси Влади и Народној банци Србије, и то до 15. маја наредне године.

Директор Агенције периодично, а најмање једном у три године, подноси извештај управном одбору Агенције о спроведеном стрес тестирању фонда за осигурање депозита за случај кризе у складу са законом којим се уређује пословање банака.

VIII. ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 35.

Подаци који се односе на пословање, финансијско стање и реструктурирање банака, укључујући и податке који се односе на осигурање депозита, те финансијско стање друштава за осигурање и давалаца финансијског лизинга, као и документи који садрже такве податке, а које чланови управног одбора Агенције и запослени у Агенцији на било који начин сазнају у обављању својих послова, односно функција дужни су да чувају као пословну тајну, у складу са законом којим се уређује пословна тајна.

Изузетно, Агенција може податке и документа из става 1. овог члана учинити доступним домаћим и страним регулаторним телима, под условом да их та регулаторна тела користе искључиво у сврхе за које су прибављени.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Наставак вршења функције директора Агенције и члана управног одбора Агенције

Члан 36.

Директор Агенције и члан управног одбора Агенције, изабрани у складу са Законом о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 14/15 и 51/17), настављају да врше функцију директора Агенције, односно члана управног одбора Агенције до избора директора Агенције, односно члана управног одбора Агенције у складу са овим законом.

Наставак рада Агенције

Члан 37.

Агенција за осигурање депозита основана у складу са Законом о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 14/15 и 51/17) наставља са радом у складу са одредбама овог закона.

Окончање започетог поступка

Члан 38.

Поступак започет у складу са Законом о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 14/15 и 51/17), који није окончан до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се по одредбама овог закона.

Рок за доношење подзаконских аката

Члан 39.

Подзаконски акти прописани овим законом доносе се у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконски акти донети у складу са Законом о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 14/15 и 51/17) примењују се до доношења аката из става 1. овог члана ако нису у супротности са овим законом.

Престанак важења закона

Члан 40.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 14/15 и 51/17).

Завршна одредба

Члан 41.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 6. Устава Републике Србије, који прописује да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, монетарни и банкарски систем.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење новог Закона о Агенцији за осигурање депозита огледају се у томе што Агенција за осигурање депозита (у даљем тексту: Агенција) игра кључну улогу у одржавању финансијске стабилности управљањем осигурањем депозита и надгледањем реструктурирања и ликвидације финансијских институција. С обзиром на развијајући финансијски пејзаж и потребу за побољшаним регулаторним оквирима усклађеним и са директивама Европске уније и препорукама Светске банке, овај закон има за циљ да унапреди функције Агенције, побољша њену оперативну ефикасност и осигура заштиту депонената и инвеститора.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. овог закона успостављен је правни оквир за Агенцију, наводећи њену сврху и обим деловања.

У члану 2. овог закона дефинисана је самосталност и независност Агенције у обављању својих задатака, осигуравајући да ради без непотребног утицаја и да је одговорна за своје акције у складу са прописима о јавним агенцијама.

У члану 3. овог закона одређена је локација седишта Агенције у Београду, централизујући њене операције ради бољег управљања.

У члан 4. овог закона прописано је да Агенција доноси статут, детаљно описујући унутрашњу организацију, представљање, поступање са пословним тајнама и друге оперативне аспекте Агенције. Статут мора бити одобрен од стране Владе и објављен у „Службеном гласнику Републике Србије”, ради транспарентности.

У члану 5. овог закона детаљно су описане основне одговорности Агенције, укључујући управљање обавезним осигурањем депозита и додатне задатке, као што су управљање имовином у процесу реструктурирања банака, деловање као стечајни или ликвидациони управник, организовање фонда за заштиту инвеститора и обављање операција наплате потраживања уз сагласност Владе.

У члану 6. овог закона истакнута је улога Агенције у међународној сарадњи, сарађујући са глобалним институцијама на развоју стандарда и унапређењу пракси у осигурању депозита и заштити инвеститора.

У члану 7. овог закона прописана је обавеза Агенције у управљању обавезним осигурањем депозита, укључујући обрачун и наплату премија и подношење извештаја Влади и Народној банци Србије.

У члану 8. овог закона описана је одговорност Агенције у управљању имовином пренетом током реструктурирања банака, осигуравајући пажљиво управљање и редовно извештавање Народној банци Србије.

У члану 9. овог закона дефинисана је улога Агенције као стечајног или ликвидационог управника, детаљно описујући избор и квалификације стечајних управника и процедуре за ликвидацију имовине и задовољење поверилаца.

У члану 10. овог закона налаже се организовање и управљање фондом за заштиту инвеститора од стране Агенције, укључујући извештавање и регулацију доприноса чланова фонда.

У члану 11. овог закона описана је одговорност Агенције у судским поступцима везаним за стечај или ликвидацију финансијских институција, управљање и располагање стеченом имовином у име Републике Србије или аутономне покрајине.

У члану 12. овог закона успостављена су управна тела Агенције, управни одбор и директора, дефинишући њихове улоге и одговорности.

У члану 13. овог закона детаљно су описана овлашћења и дужности директора Агенције, укључујући представљање, организацију и одговорност за рад Агенције.

У члану 14. овог закона прописани су услови за именовање директора Агенције, укључујући захтеве за држављанство, образовање, искуство и интегритет.

У члану 15. овог закона описан је поступак јавног конкурса за избор директора Агенције, осигуравајући транспарентност и избор заснован на заслугама.

У члану 16. овог закона описано је спровођење јавног конкурса од стране управног одбора Агенције, који је додатно регулисан актом усвојеним од стране управног одбора Агенције.

У члану 17. овог закона прописано је да Влада именује директора Агенције на предлог управног одбора Агенције.

У члану 18. овог закона дефинисан је мандат директора Агенције, ограничења поновног именовања и услови за континуитет у руководству.

У члану 19. овог закона описане су околности под којима престаје функција директора Агенције, укључујући истек мандата, оставку, трајну неспособност или разрешење.

У члану 20. овог закона детаљно су описани разлози за разрешење директора Агенције, усклађени са разлозима за разрешење чланова управног одбора Агенције, осигуравајући усклађеност са условима за именовање.

У члану 21. овог закона предвиђено је именовање вршиоца дужности директора Агенције у случају престанка функције директора, осигуравајући континуирано руководство до именовања новог директора.

У члану 22. овог закона успостављан је састав и именовање управног одбора Агенције, укључујући мандат и услове за поновно именовање.

У члану 23. овог закона прописане су квалификације и услови за именовање чланова управног одбора Агенције, осигуравајући да искусни и квалификовани појединци надгледају рад Агенције.

У члану 24. овог закона описане су одговорности управног одбора Агенције, укључујући усвајање статута, управљање ресурсима, надзор над директором Агенције и осигурање законитости у раду.

У члану 25. овог закона предвиђена су ограничења члановима управног одбора Агенције и њиховим породицама у вези са власништвом и уговорним односима са финансијским институцијама, осигуравајући превенцију сукоба интереса.

У члану 26. овог закона дефинисани су услови под којима престаје функција члана управног одбора Агенције, укључујући поступке оставке и разрешења.

У члану 27. овог закона наведени су разлози за разрешење чланова управног одбора Агенције, осигуравајући одговорност и придржавање правних и етичких стандарда.

У члану 28. овог закона предвиђени су извори финансирања Агенције, укључујући приходе од операција, накнаде, донације, буџетска средства и задуживање, осигуравајући финансијску одрживост.

У члану 29. овог закона предвиђена је интервенција Владе за обезбеђивање додатних средстава ако ресурси Агенције нису довољни за њене операције.

У члану 30. овог закона прописано је управљање средствима фонда за осигурање депозита, укључујући инвестиционе политике за одржавање ликвидности и остваривање прихода.

У члану 31. овог закона прописано је управљање средствима фонда за заштиту инвеститора, укључујући инвестиционе политике и усклађеност са регулативом.

У члану 32. овог закона предвиђено је подношење програма рада и финансијског плана Агенције Влади на одобрење, осигуравајући стратешко усклађивање са националним политикама.

У члану 33. овог закона прописана је припрема годишњих финансијских извештаја у складу са прописима о рачуноводству и законима о јавним агенцијама.

У члану 34. овог закона описана је процедура ревизије годишњих финансијских извештаја Агенције, осигуравајући транспарентност и одговорност у финансијском управљању.

У члану 35. овог закона намеће се обавеза поверљивости члановима и запосленима у Агенцији у вези са осетљивим информацијама, осигуравајући усклађеност са прописима о пословној тајни.

У члану 36. овог закона предвиђен је наставак функције директора Агенције и чланова управног одбора Агенције до именовања нових чланова у складу са овим законом.

У члану 37. овог закона осигурава се континуитет рада Агенције у складу са овим законом.

У члану 38. овог закона налаже се завршетак започетих поступака у складу са претходним законом у складу са одредбама овог закона.

У члану 39. овог закона одређује се рок за доношење подзаконских аката прописаних овим законом, осигуравајући благовремену имплементацију регулаторних оквира.

У члану 40. овог закона ставља се ван снаге претходни Закон о Агенцији за осигурање депозита са даном ступања на снагу овог закона.

У члану 41. овог закона прописује се датум ступања на снагу овог закона, осигуравајући да постане важећи осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За потребе спровођења овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА

У изради овог закона узета су у обзир искуства у примени постојећег Закона о агенцији за осигурање депозита, упоредна правна решења, искуства у досадашњем раду Агенције.

1. Одређивање проблема које Закон треба да реши

Предложени закон треба да повећа самосталност и независност Агенције на јасан и транспарентан начин, утврди све надлежности Агенције, с обзиром да је престала потреба за неким од до сада утврђених надлежности Агенције. Утврђивањем нове организационе структуре Агенције повећава се њена ефикасност и делотворност, а истовремено и осигурава стабилност у управљању системом осигурања депозита и фондом за заштиту инвеститора.

2. Циљеви који се доношењем Закон постижу

Основни циљ је очување система осигурања депозита под независном управом, ради очувања финансијске стабилности и транспарентности, брже и ефикасније поступање у стечајним и ликвидационим поступцима, што краћег рока за намирење поверилаца, уз примену свих важећих прописа, решавање сукоба надлежности са државним институцијама које имају сличне надлежности, као што су државно правобранилаштво и орган управе надлежан за прибављање и располагање имовином Републике Србије.

3. Друге могућности за решавање проблема

С обзиром на обухват потребних измена у овом закону као и потреба проистеклих из других закона који се истовремено мењају не постоје друге могућности за решавање ових проблема.

4. Зашто је доношење Закона најбоље за решење проблема?

С обзиром на чињеницу да је материја организовања Агенције за осигурање депозита и до сада уређивана законом, најбоље решење за поменуте проблеме јесте доношење Закона.

5. На кога ће и како утицати предложена решења?

Предложена решења ће утицати на:

а) депоненте чији су депозити осигурани, а који ће стећи више поверења у сигурност својих депозита;

б) Републику Србију, која ће и даље јемчити за целокупан износ осигураних депозита и

в) Агенцију, која ће ефикасније да обавља све поверене јој функције, без проблема услед сукоба надлежности.

6. Трошкови које ће примена Закона произвести код грађана и привреде, посебно код малих и средњих предузећа?

С обзиром на то да ће се повећати степен независности и транспарентности рада Агенције, ефикасност у наплати потраживања и уновчењу стечене имовине у судским и другим поступцима, у већој мери растерећење пореских обвезника коју им доносе дуготрајни поступци.

7. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове?

С обзиром да ће се ојачати поверење осигураних депонената и пореских обвезника у финансијску стабилност, значајно ће се повећати позитивни ефекти који оправдавају трошкове, али не постоје елементи за прецизне прорачуне тих ефеката.

8. Да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Предлог закона односи се на постојећу Агенцију на тржишту и не стимулише појаву нових привредних субјеката.

9. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону?

Министарство финансија организовало је јавну расправу ради давања примедба, сугестија и коментара. Размотрени су сви пристигли коментари, као и могућност њихове интеграције у Предлог закона, а интегрисани су где је то било оправдано и могуће.

**ИЗЈАВА
О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Овлашћени предлагач - ВЛАДА
Обрађивач - МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

2. Назив прописа

Предлог закона о Агенцији за осигурање депозита
Draft Law on Deposit Insurance Agency

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум)

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа

Споразум о стабилизацији и придруживању, Поглавље III - Пружање услуга и Наслов VIII - Политике сарадње, члан 91. Банкарство, осигурање и финансијске услуге.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

Општи рок за усклађивање законодавства према члану 72. Споразума.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Делимично испуњена

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Потпуно усклађивање ће бити извршено у року предвиђен чланом 8. ССП-а.

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

3.9.1. Банкарство

У НПИ одређена усклађивања домаћих прописа са правним тековинама ЕУ из области осигурања депозита планирана су за четврти квартал 2027. године, у оквиру пакета измена прописа који се односи на опоравак и решавање питања проблематичних банака.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

Уговор о функционисању Европске уније, Део трећи, Наслов IV- Слободно кретање лица, услуга и капитала.

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

Важећи Закон о Агенцији за осигурање депозита није био предмет усклађивања са директивама ЕУ.

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима

Нема

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

Нема

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Нема

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

Предлогом закона о Агенцији за осигурање депозита не врши се пренос одредби секундарног извора права ЕУ.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не